

Ügyszám: EBF-AJBH-95/2021.
(Előzmény: EBH/HJF/84/2019., EBH/HJF/8/2020.)

Védett tulajdonság: egészségi állapot
Diszkrimináció területe: oktatás
Diszkrimináció típusa: közvetlen hátrányos megkülönböztetés
Jogsértést megállapító határozat

A kiskorú kérelmező törvényes képviselője 2019 januárjában az Alapvető Jogok Biztosának (a továbbiakban: hatóság) jogelődje, az Egyenlő Bánásmód Hatóság előtt azt sérelmezte, hogy az önkormányzat az általa fenntartott óvodában nem biztosította gyermekének a szakorvos által előírt diétás étrendet. Az óvodának átadta a gasztroenterológus szakorvos által kiállított igazolást, amely szerint a kiskorú kérelmező számára a visszavonásig laktóz- és fruktózmentes diéta javasolt. A törvényes képviselő a közétkeztető cégnek írt leveleiben beszámolt arról is, hogy a kiskorú kérelmezőt szakorvos fruktózmalabszorpcióval és laktózintoleranciával diagnosztizálta, ezért van szüksége a diétára. Kérte azt is, hogy ha az igazolásban foglaltakon túl pontosabb paraméterekre lenne szükség az étrend előállításához, akkor azt jelezze neki. A közétkeztető cég elutasította a kiskorú kérelmező diétás étrendjének biztosítását azzal az indokkal, hogy az túlzottan összetett és egyénre szabott, közétkeztetési keretek között biztonsággal nem kivitelezhető. A törvényes képviselő 2018 őszén írásban az önkormányzatnál is panaszt tett, amelyben szintén utalt arra, hogy a kiskorú kérelmezőnek milyen diagnózis miatt van szüksége a diétára, és csatolta az igazolást. Az önkormányzat ennek ellenére a továbbiakban sem biztosította a diétás étrendet.

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság eljárást indított az önkormányzattal szemben, aki azzal védekezett, hogy a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) alapján nem köteles fruktózmentes diétát biztosítani a kiskorú kérelmező számára.

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság az EMMI rendelet értelmezésével kapcsolatban megkereste az illetékes minisztériumot, aki állásfoglalásában leírta, hogy az igazolás szerint a szakorvos laktóz- és fruktózmentes diétát írt elő, azonban a pontos diagnózist nem tüntette fel, melynek hiányában nem lehet megállapítani, hogy az óvoda köteles-e a diétát biztosítani. Az EMMI rendelet 15. § (1) illetve (1a) bekezdéseiben megfogalmazott előírásoknak megfelelően a fruktózintolerancia fennállása esetén az óvoda nem köteles a diétát biztosítani a gyermek részére, mert a fruktóz nem szerepel az 1169/20011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet II. mellékletében. Fruktózmalabszorpció esetén azonban a diétát biztosítani kell, amennyiben azt a szülő igényli, és a megfelelő, pontos diagnózist is magában foglaló szakorvosi igazolás rendelkezésre áll.

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság 2019 májusában a kérelmet elutasította. A törvényes képviselő a határozattal szemben keresetet terjesztett elő a Fővárosi Törvényszékhez. A bíróság ítéletében a határozatot megsemmisítette, és az Egyenlő Bánásmód Hatóságot új eljárásra kötelezte.

A hatóság döntésében a bíróság ítéletében foglalt iránymutatást követve megállapította, hogy a kérelem megalapozott.

Az EMMI rendelet 15. § (1) bekezdése kategorikusan arról rendelkezik, hogy a szakorvos által igazolt diétás étkezést igénylő személy számára az állapotának megfelelő diétás étrendet biztosítani kell. E szabály alól táplálékallergia és -intolerancia esetén az EMMI rendelet 15. § (1a) bekezdése határoz meg kivételt, a kérelmezőt érintő fruktózmalszorpció azonban nem tartozik a kivételek közé. Az eljárás során egyértelműen megállapítható volt, hogy a törvényes képviselő tájékoztatta az önkormányzatot és a közétkeztető céget a kiskorú kérelmező pontos diagnózisáról (fruktózmalszorpció). Az önkormányzat ezért nem hivatkozhatott az EMMI rendelet 15. § (1a) bekezdése szerinti mentességre. A hatóság ezért megállapította, hogy az igazolás és a törvényes képviselő által megjelölt diagnózis (fruktózmalszorpció) együttesen tartalmazta azokat az információkat, amelyek alapján az önkormányzatnak biztosítania kellett volna a kiskorú kérelmező diétás étrendjét az EMMI rendelet 15. § (1) bekezdésének megfelelően. A törvényes képviselő továbbá külön felhívás hiányában nem volt köteles az orvosi diagnózist az önkormányzat és a közétkeztető cég felé igazolni, mert azt az EMMI rendelet nem írja elő.

A hatóság mindezek alapján megállapította, hogy az önkormányzat megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, és a kiskorú kérelmezővel szemben az egészségi állapotával összefüggésben közvetlen hátrányos megkülönböztetést valósított meg azzal, hogy az általa fenntartott óvodában nem biztosította számára a diétás étkezést.

A szankció megállapításánál a hatóság az önkormányzat javára értékelte, hogy az eljárásban nem zárkozott el az egyezségkötéstől, ezért a fokozatosság elvének szem előtt tartásával elegendőnek tartotta a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsításának megtiltását. A hatóság ugyanakkor figyelembe vette, hogy a jogsértő magatartás kiskorú személyt érintett, huzamos ideig fennállt, és a jogsértéssel okozott hátrány nem visszafordítható.

2021. februári döntés